

Republika e Kosovës
Republika Kosova-Republic of Kosovo
Qeveria - Vlada - Government

Ministria e Zhvillimit Rajonal
Ministarstvo za Regionalni Razvoj
Ministry of Regional Development

ODELJENJE ZA REGIONALNA SOCIO-EKONOMSKA PLANIRANJA I
ANALIZE

**ANALIZA URAVNOTEŽENOG REGIONALNOG SOCIO-
EKONOMSKOG RAZVOJA U 2018. GODINI**

Jun ,2019.

Ovaj dokument je proizvod Ministarstva za regionalni razvoj i isti mora služiti za potrebe same ove institucije i opština Republike Kosova, u vezi sa izradom i razvojem kontinuiranih programa za podršku privatnog sektora na Kosovu.

DOKUMENT SU IZRADILI:

Blerim Hasani, direktor Odeljenja za regionalna socio-ekonomska planiranja i analize,
Vjendita Avdiu Musliu, rukovodilac Odseka za uravnoteženi regionalni razvoj
Vlora Fetoshi, službenica za socio-ekonomski razvoj
Jeton Mehmeti, konsultant iz UNDP-a u MRR-u

Copyright. 2019 – Ministarstvo za regionalni razvoj
Republika Kosovo, 10 000 Priština

Tel. +381 (0) 38 64 516 / <https://mzhr.rks-gov.net/language/sq/>

Sadržaj:

Spisak skraćenica	4
Uvod	5
SOCIO EKONOMSKI REGION CENTAR	8
SOCIO EKONOMSKI REGION JUG	11
SOCIO EKONOMSKI REGION ZAPAD	15
SOCIO EKONOMSKI REGION SEVER	18
SOCIO EKONOMSKI REGION ISTOK	22
GRAFIČKI PRIKAZ PODATAKA	26
Izvori informacija.....	32
Zaključci.....	33

Spisak skraćenica:

MRR- Ministarstvo za regionalni razvoj

PURR (2018) – Program za uravnoteženi regionalni razvoj (2018)

PRR (2018) - Program za regionalni razvoj (2018)

ARR- Agencija za regionalni razvoj

SERK- Socio-ekonomski regioni Kosova

SERJ- Socio-ekonomski region Jug

SERS- Socio-ekonomski region Sever

SERI- Socio-ekonomski region Istok

SERC-Socio-ekonomski region Centar

SERZ- Socio-ekonomski region Zapad

UVOD

Ministarstvo za regionalni razvoj (MRR), na osnovu svog pravnog mandata utvrđenog važećim zakonodavstvom, razvija i upravlja projektima radi obezbeđivanja uravnoteženog socio-ekonomskog razvoja na čitavoj teritoriji Republike Kosova, a takođe radi na njihovom promovisanju. Kroz Godišnji program za uravnoteženi regionalni razvoj, MRR stimuliše uravnoteženi regionalni socio-ekonomski razvoj među pet (5) razvojnih regiona: region Centar, region Sever, region Zapad, region Istok i region Jug. Kako u 2018. tako i u narednim godinama, kroz realizaciju programa, MRR ima za cilj da doprinosi u funkciji ekonomskog rasta, smanjenju regionalnih socio-ekonomskih nejednakosti, stimulisanoj zapošljavanju i povećanju dobrobiti stanovništva uopšte.

Tokom 2018. godine, Ministarstvo za regionalni razvoj (MRR) po prvi put je izradilo i implementiralo dva (2) programa za regionalni razvoj na čitavoj teritoriji Kosova: PRR- „Program za regionalni razvoj“ koji je obuhvatio finansiranje kapitalnih projekata u svim kosovskim opštinama i PURR – „Program za uravnoteženi regionalni razvoj“, koji je realizovan kroz Grant šemu za finansijsku podršku poslovnim subjektima sa projektima na čitavoj teritoriji Kosova. Ovu Grant šemu je objavilo MRR dana 21.05.2019. Za davanje objašnjenja u vezi sa procesom apliciranja i davanja uputstava aplikantima, MRR je održalo pet (5) informativnih sesija u pet (5) socio-ekonomskih regiona.

PURR (2018) je imao za cilj zadovoljavanje potreba poslovanja u pet (5) razvojnih regiona Kosova (Centar, Zapad, Istok, Sever i Jug). Sredstva za finansiranje ovog programa u 2018. godini su iznosila 1.4 miliona evra. Cilj ovog programa koji je lansirao MRR bio je podrška novih poslovanja koja imaju potencijal da rastu, generišu nova radna mesta, sa posebnim naglaskom kod mladih, kao i podrška poslovanja koja doprinose zameni uvoza i stimulisanoj izvoza domaćih proizvoda. U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj - PURR (2018), na nivou Kosova je primljeno 1696 aplikacija u tri (3) Lota (1, 2, 3). U kategoriji Lot 1, MRR je primilo ukupno 733 aplikacija, u kategoriji Lot 2 primljeno je 233 aplikacija i u kategoriji Lot 3 primljeno je ukupno 730 aplikacija. Realizacija prijema aplikacija u pet (5) socio-ekonomska razvojna regiona je ostvarena kroz stručnu podršku i saradnju pet (5) Agencija za regionalni razvoj: (ARR Centar, ARR Sever, ARR Jug, ARR Istok i ARR Zapad). MRR tokom 2018. godine, u okviru PURR-a, finansiralo je i nadgledalo 145 projekata u pet razvojnih regiona Kosova. Korisnici finansiranja MRR-a bili su poslovni subjekti iz svih opština Republike Kosova, oba pola (žene i muškarci), kao i iz svih

zajednica koja žive na Kosovu. Realizacija ovog programa uticala je na stvaranje 561 novih radnih mesta, otvaranje velikog broja novih samostalnih poslovnih subjekata, kao i značajno povećanje proizvodnih kapaciteta postojećih poslovanja.

Imajući u vidu da je MRR novo ministarstvo i još uvek u fazi konsolidacije, ova analiza se bavi samo programom MRR-a za uravnoteženi regionalni socio-ekonomski razvoj u 2018. godini. Ovaj dokument, služiće samo kao polazna tačka za naredne godine, pri čemu će biti urađena sveobuhvatnija analiza koja će se baviti i programima resornih ministarstava za podršku poslovanjima i privatnom sektoru uopšte.

Implementacija Programa za uravnoteženi regionalni razvoj 2018 – Šema grantova za poslovanja

Program za uravnoteženi regionalni razvoj 2018, realizovan je putem publikacije i realizacije Grant Šeme za poslovanja, podeljene na lotove.

Definicija lotova i sredstva namenjena svakom lotu, je sledeća:

- LOT1- Obuhvata sve projekte –Start-UP poslovanja u iznosu od 1.000€ do 5.000€

- LOT2- Obuhvata sve projekte – poslovanja koja imaju iskustva u poslovanju do dve (2) godine u iznosu od 5.000€ do 10.000€

- LOT3- Obuhvata sve projekte, konsolidovana poslovanja, koja imaju iskustva više od dve (2) godine u iznosu od 10.000€ do 20.000€

Šema grantova na osnovu „Programa za uravnoteženi regionalni razvoj“ tokom 2018. godine je ukupno podržala 145 projekata koji su podeljeni kao u nastavku:

U socio-ekonomskom regionu Centar (Opština Priština sa okolnim opštinama), trideset (30) projekata;

- U socio-ekonomskom regionu Istok (Opština Gnjilane sa okolnim opštinama), dvadeset i devet (29) projekata;
- U socio-ekonomskom regionu Zapad (Opština Peć sa okolnim opštinama), trideset i jedan (31) projekat;
- U socio-ekonomskom regionu Sever (Opština Južna Mitrovica sa okolnim opštinama), dvadeset i četiri (24) projekata;
- U socio-ekonomskom regionu Jug (Opština Prizren sa okolnim opštinama), trideset i jedan (31) projekat.

Ukupan broj zaposlenih lica u (5) pet razvojnih regiona Kosova je 561, od kojih u: regionu Centar je zaposleno 177 lica, u regionu Istok 101 lice, u regionu Zapad 100 lica, u regionu Sever 87 lica i u regionu Jug 96 lica.

Vrste delatnosti projekata koji su podržani od strane Grant šeme za uravnoteženi regionalni razvoj (2018), obuhvatile su najviše proizvodne i delatnosti prerade, kao i najrazličitije uslužne delatnosti kao što su: konsultantske usluge, informaciona tehnologija, inženjerstvo, automehaničarske usluge/autoservis, medicinske usluge, frizeri, krojači, dizajn, usluge čišćenja itd. Proizvodne delatnosti su najviše bile preusmerene na: proizvodnju brašna, preradu mesa, proizvode od tekstila i plastike, proizvodnju i preradu gvožđa, drveta, proizvodnju u preradu čajeva, voća, šumskih proizvoda, slatkiša itd.

U donjim tabelama detaljnije su prikazani svi projekti finansirani za 2018. godinu od strane MRR-a – Ministarstvo za regionalni razvoj u (5) pet socio-ekonomska regiona na Kosovu, podeljena u Lot1, Lot2 i Lot 3, koja će jasnije odraziti uravnoteženu raspodelu projekata i finansiranja po opštinama, kao i uticaj koji je razvojni program imao na uravnoteženi regionalni razvoj na čitavoj teritoriji Kosova, gde je iz ovog programa uloženo u ukupnom iznosu od 1,346,806.00€ u (5) socio-ekonomska razvojna regiona.

SOCIO EKONOMSKI REGION CENTAR (SERC)

Realizovani projekti od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program za uravnoteženi regionalni razvoj“, (2018. godina)

U socio-ekonomskom regionu Centar koji obuhvata osam (8) opština: (Priština, Glogovac, Kosovo Polje, Gračanica, Štimlje, Podujevo, Obilić i Lipljan) ukupno je podržano 30 projekata, uključujući (Lot 1, Lot 2 i Lot 3) u svim opštinama koja čine ovaj region. U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj - PURR (2018) u socio-ekonomskom regionu Centar primljeno je od strane ARR Centar 450 aplikacija u tri (3) Lota (1, 2, 3) od osam (8) opština koja čine ovaj region. Od ukupnog broja

aplikacija od 450, u kategoriji Lot 1 primljeno je 219 aplikacija, u kategoriji Lot 2 primljeno je 56 aplikacija i u kategoriji Lot 3 primljeno je 175 aplikacija.

U kategoriji Lot 1 koja obuhvata finansiranje u iznosu do 5000€ za nova ili takozvana "Start Up" poslovanja, realizovana je finansijska podrška u ukupnoj vrednosti od 60.663, 75€. U socio-ekonomskom regionu Centar finansirano je ukupno 14 projekata u kategoriji LOT 1 i zaposleno je 28 lica. Najčešće delatnosti koje su finansirane su: razne uslužne delatnosti, kao što su tekstil, 3D štampanje, delatnosti proizvodnje tašni, aksesoara od kože, proizvodi od prerade drveta, stakla, plastike i gastronomske delatnosti. Finansirani projekti ispunili su sve administrativne i sadržajne kriterijume uređene u skladu sa relevantnim vodičem MRR-a za PURR 2018.

U kategoriji Lot 2 finansijsku podršku su pronašla sva poslovanja koja su imala iskustvo do 2 godine u svojim poslovnim delatnostima. Ukupna investirana vrednost od Grant šeme MRR-a (2018) u kategoriji LOT 2 u regionu Centar iznosila je 71,670.00€, gde je podržano 8 poslovanja i zaposleno je 89 lica. Vrednost finansiranih projekata u Lot 2 varirala je od 5.000€ do 10.000€, gde su svi projekti ispunili kriterijume utvrđene vodičem za apliciranje u Šemi grantova za uravnoteženi regionalni razvoj. Najčešće vrste delatnosti u Lot 2 bile su: sektor tekstila, dizajn, arhitektonska modeliranja, konsultantske i inženjerske usluge, konsultantske usluge u sektoru ljudskih resursa, stomatološke i krojačke usluge.

Poslovanja čija delatnost se zasniva na proizvodnji sa većim kapacitetima radne snage i poslovanja čija poslovna delatnost je bila registrovana više od dve godine, finansijsku podršku su našli u kategoriji Lot 3, gde ukupna investirana vrednost u LOT 3 je iznosila 144.878, 00€, pri čemu je zaposleno 60 lica u okviru 8 projekata. Vrednost finansiranih projekata u Lot 3 varirala je u iznosu do 20.000€. Najčešća delatnost sa kojima su se bavila poslovanja u Lot 3 bila su poslovanja koja proizvode hranu, proizvodnja i prerada plastike, proizvodnja lima, konditorskih proizvoda i usluga održavanja i čišćenja privatnih i javnih objekata.

Na osnovu prethodne analize ORSEPA, poslovne delatnosti u socio-ekonomskom regionu Centar podržane Grant šemom koju je lansiralo MRR za 2018. godinu, dostigle su finansijsku podršku u ukupnom iznosu od 277,211.75€. Ova finansijska podrška od strane MRR-a uspeła je da zaposli 117 nezaposlena lica i to je region sa najvećim brojem zaposlenih iz Programa za uravnoteženi regionalni razvoj u ovom regionu, a ovo zapošljavanje novih radnika od strane poslovanja koja su ostvarila korist, dokazana je plaćanjem penzionih doprinosa zaposlenima registrovanim u PAK-u. MRR u socio-ekonomskom regionu Centar, finansijski je ukupno podržalo 30 poslovanja.

SOCIO-EKONOMSKI REGION (LOT 1)					
LOT 1	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Iznos koji finansira MRR (€)
	Priština	Profesionalne usluge	2	1	4820
	Priština	Usluge sa 3D štampačom	2	1	4299.75
	Priština	Izrada cipela i kože	2	1	5000
	Priština	Uslužno poslovanje	3	1	4700
	Glogovac	Tekstilni proizvodi i usluge	2	1	4954
	Priština	Proizvodnja tašni i aksesoara od kože i tekstila	2	1	3940
	Obilić	Proizvodnja plastičnih proizvoda	2	1	5000
	Podujevo	Proizvodnja slatkiša	2	1	4480
	Kosovo Polje	Pružanje usluga za hemijsko čišćenje	2	1	5000
	Priština	Tekstil	4	1	4000
	Gračanica	Proizvodi Od drveta	1	1	3950
	Gračanica	Kartonsko i plastično pakovanje za usluge organskih proizvođača	2	1	4500
	Gračanica	Usluge proizvoda od stakla	1	1	2890
	Gračanica	Gastronomске usluge	1	1	3130
Ukupno: (LOT 1)			28	14	60.663,75€

SOCIO-EKONOMSKI REGION (LOT 2)					
LOT 2	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Iznos koji finansira MRR (€)
	Priština	Dizajn -Moda	5	1	9627
	Podujevo	Tekstil	4	1	9990
	Priština	Arhitektura-modeliranje	2	1	7553

	Priština	Inženjerske i konsultantske usluge	2	1	10000
	Podujevo	Proizvodnja i prerada drveta	4	1	9000
	Obilić	Krojenje	3	1	9000
	Priština	Konsultantske usluge i ljudski resursi	67	1	9500
	Gračanica	Stomatologija	2	1	7000
Ukupno: (LOT 2)			89	8	71,670.00 €

SOCIO-EKONOMSKI REGION (LOT 3)					
LOT 3	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Iznos koji finansira MRR (€)
	Priština	Čišćenje i održavanje privatnih i javnih objekata privatnih i javnih objekata	21	1	18.832,00
	Priština	Proizvodnja hrane (sladoled i akullore dhe čokolada)	3	1	19.500,00
	Priština	Čišćenje i održavanje privatnih i javnih objekata privatnih i javnih objekata	15	1	15.696,00
	Kosovo Polje	Štampanje logoa	3	1	13.300,00
	Gračanica	Proizvodnja	5	1	20.000,00
	Lipljan	Usluge interneta i kablovke te tē i kablovske televizij televizije	4	1	20.000,00
	Gračanica	Proizvodnja malih malih konditorskih proizvoda	5	1	17.550,00
	Podujevo	Proizvodnja i prerada prerada lima	4	1	20.000,00
Ukupno: (LOT 3)			60	8	144.878,00€

Tabela ukupnih investicija za socio-ekonomski region Centar (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO-EKONOMSKI REGION CENTAR	Lot1, Lot2, Lot3	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Iznos koji finansira MRR (€)
	LOT 1	28	14	60.663,75€
	LOT 2	89	8	71.670,00€

LOT 3	60	8	144.878,00€
Ukupno :	177	30	277.211,75€

SOCIO EKONOMSKI REGION JUG (SERJ)

Realizovani projekti od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program za uravnoteženi regionalni razvoj“ (2018. godina)

U socio-ekonomskom regionu Jug, u kojem spadaju šest (6) opština: (Orahovac, Mališevo, Prizren, Suva Reka, Dragaš i Mamuša) ukupno je podržano 31 projekata, uključujući (Lot1, Lot2 i Lot3) u svim opštinama koji su deo ovog regiona. U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj – PURR (2918) u socio-ekonomskom regionu Jug primljeni su od ARR JUG 403 prijave u tri (3) Lota (1, 2, 3) od strane šest (6) opština koje sačinjavaju ovaj region. Od ukupnog broja prijavi 403, u kategoriji Lot 1 primljene su 154 aplikacije, u kategoriji Lot 2 primljene su 49 aplikacije, i u kategoriji lot 3 primljene su 200 aplikacije.

U kategoriji Lot 1 koja obuhvata finansiranje od 1.000€ do 5.000€ novi, takozvanih „Start up“ poslovanja, ostvarena je finansijska podrška u ukupnom iznosu od 69,609.20 €. U socio-ekonomskom regionu Jug finansirano je ukupno 15 projekata u kategoriji LOT 1 i zaposleno je 24 osoba. Najčešće delatnosti, slično kao i u drugim regionima, bile su: različite usluge, kao što su usluge projektovanja, proizvodne delatnosti i prerada šumskog voća, proizvodnja tašni, kožni proizvodi, proizvodi iz prerade drveta, ugostiteljske, frizerske, krojačke usluge, prehrambena industrija, usluge pakovanja, prerade mesa i drugih mesnih proizvoda, proizvodnja sladoleda itd. Finansirani projekti su ispunili sve administrativne i materijalne kriterijume koji su uređeni u skladu sa relevantnim vodičem MRR-a.

U kategoriji Lot 2 finansijski su podržana sva poslovanja koja su imala iskustvo do 2 godine u njihovim poslovnim delatnostima. Ukupan iznos koji je finansiran iz Grant Šeme MRR-a (2018) u kategoriji Lot 2 u regionu Jug bila je 76,890.00€, gde je podržano 8 poslovanja i zaposleno 40 osoba. Iznos finansiranih projekata u Lot 2 varirao je od 10.000€, gde su svi projekti ispunili kriterijume koji su utvrđeni u Vodiču za apliciranje u šemi grantova za uravnoteženi regionalni razvoj. Najčešće delatnosti u Lot 2 bile su u sektoru proizvodnje: metala, metalnih proizvoda, obuće, u tekstilnoj industriji, geodetske-fotogrametrijske usluge, zdravstvo, laboratorijske analize kao i prerada i pakovanje.

Poslovanja koja su imala za osnovu proizvodne delatnosti sa većim kapacitetima radne snage i poslovanja koja su svoje proizvodne delatnosti imali registrovane više od dve godine, podržana su finansijski u kategoriji Lot 3, a ukupan iznos koji je finansiran u LOT 3 bio je 157,850.00€, i zaposleno je 32 osobe, u okviru 8 projekata. Iznos finansiranih projekata u Lot 3 je varirao u okviru iznosa od 20,000€. Poslovanja sa najčešćim delatnostima u Lot 3 bile su poslovanja sa proizvodnim delatnostima proizvodnje i prerade metala i granita, sistema za ventilaciju, proizvodnje softvera, proizvodnje ambalaže, proizvodnje PVC materijala i proizvodnje i prerade drveta. Ovaj Lot je sa finansiranim projektima i njihovim proizvodnim delatnostima imao u cilju da zameni uvoz koji je glavni cilj ove Grant Šeme, koja je lansirana od strane MRR-a.

Proizvodne delatnosti u socio-ekonomskom regionu Jug, koje su podržane od Grant Šeme, koja je lansirana od strane MRR-a za 2018. godinu, dostigle su ukupan finansirani iznos od 304,349.20€. Ova finansijska podrška od strane MRR-a postigla je da zaposli 96 nezaposlenih osoba u ovom regionu i ovo zapošljavanje od strane poslovanja korisnika projekta je dokazano takođe penzijskim doprinosima registrovanih radnika u PAK. MRR je u socio-ekonomskom regionu Jug ukupno podržalo finansijski 31 poslovanja.

SOCIO-EKONOMSKI REGION JUG					
(LOT 1)					
LOT 1	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Prizren	Usluge projektovanja	2	1	4000
	Selo Planjane	Proizvodnja, prerada i prodaja	1	1	5000
	Prizren	Prehrambena industrija	2	1	5000
	Prizren	Frizerski salon, frizerka	1	1	4500
	Prizren	Krojačke usluge	1	1	3500
	Prizren	Ugradnja sistema centralnog grejanja	2	1	4400
	Prizren	Prehrambena industrija i proizvodnja kolača	1	1	4800

Prizren	Proizvodnja tašni, novčanika dekorativnih jastuka	2	1	4880
Mamuša	Pakovanje šećera za kafe i restorane	2	1	5000
Suva Reka	Krojačnice	3	1	4700
Orahovac	Prerada mesa i mesnih proizvoda	1	1	4329.20
Dragaš	Proizvodnja sladoleda	1	1	5000
Prizren	Proizvodnja obuće	3	1	5000
Prizren	Salon lepote	2	1	4700
Ukupno: (Lot 1)		24	15	69.609,20€

RAJONI SOCIO-EKONOMIK JUG

(LOT 2)

LOT 2	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Prizren	Proizvodnja obuće	10	1	9690
	Suva Reka	Zdravstvo, laboratorijske analize	1	1	9800
	Prizren	Proizvodnja šumskog voća	4	1	9900
	Prizren	Tekstilna industrija, proizvodnja air-bag-a iz polietilena	7	1	10.000.00
	Prizren	Proizvodnja i prerada metala	4	1	10.000,00
	Prizren	Proizvodnja i pakovanje (materijalna imovina)	5	1	9000
	Orahovac	Geodetske	2	1	8500

		usluge			
	Prizren	Proizvodnja šumskog voća	7	1	10.000,00
Ukupno: (Lot 2)			40	8	76.890,00€

SOCIO-EKONOMSKI REGION JUG					
(LOT 3)					
LOT 3	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnika	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Prizren	Proizvodnja sistema za ventilaciju	2	1	20.000,00
	Prizren	Proizvodnja softvera	3	1	20.000,00
	Orahovac	Proizvodnja ambalaže	4	1	20.000,00
	Prizren	Prerada granita	3	1	20.000,00
	Prizren	Prerada Metala	5	1	20.000,00
	Prizren	Proizvodnja PVC materijala	5	1	20.000,00
	Suva Reka	Proizvodnja i prerada drveta	5	1	19.850,00
	Prizren	Informaciona tehnologija i distribucija int interneta	5	1	18.000,00
Ukupno : (Lot 3)			32	8	157.850,00€

Tabela ukupnih investicija za socio-ekonomski region Jug (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO-EKONOMSKI REGION JUG	Lot1, Lot2, Lot3	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnika	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	LOT 1	24	15	69,609.20€
	LOT 2	40	8	76,890.00€
	LOT 3	32	8	157,850.00€
	Ukupno :	96	31	304,349.20€

SOCIO-EKONOMSKI REGION ZAPAD (SERZ)

Realizovani projekti od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program za uravnoteženi regionalni razvoj“ (2018. godina)

U socio-ekonomskom regionu Zapad, u kojem spadaju šest (6) opština: (Peć, Klina, Istok, Junik, Dečane i Đakovica) ukupno je podržano 31 projekata, uključujući (Lot1, Lot2 i Lot3) u svim opštinama koje su deo ovog regiona. U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj – PURR (2018) u socio-ekonomskom regionu zapad primljeni su od ARR Zapad 257 aplikacija u tri (3) Lota (1, 2, 3) od strane šest (6) opština od kojih je sačinjen ovaj region. Od ukupnog broja aplikacija 257, u kategoriji Lot 1 primljene su 104 aplikacije, u kategoriji Lot 2 primljene su 35 aplikacije, i u kategoriji lot 3 primljene su 118 aplikacije.

Kao i u gore navedenim regionima, kategorija Lot 1 obuhvatila je finansiranje od 1.000€ do 5.000€ novih, takozvanih „Start up“ poslovanja, gde je ostvarena finansijska podrška u ukupnom iznosu od 60,811.50 €. U socio-ekonomskom regionu Zapad finansirano je ukupno 14 projekata u kategoriji LOT 1 i zaposleno je 37 osoba. Najčešće delatnosti, bile su: delatnosti prerade i proizvodnje jagode i marmelade, proizvoda od pečene gline, proizvodnja tašni, prerada tekstila, drveta, video produkcija, umetnost i stvaralaštvo, krojačke, frizerske usluge itd. Finansirani projekti su ispunili sve administrativne i materijalne kriterijume koji su uređeni u skladu sa relevantnim vodičem MRR-a.

U kategoriji Lot 2 finansijski su podržana sva poslovanja koja su imala iskustvo do 2 godine u njihovim poslovnim delatnostima. Ukupan iznos koji je finansiran iz Grant Šeme MRR-a u kategoriji Lot 2 u regionu Zapad bio je 66,852.00€, gde je podržano 8 poslovanja i zaposleno 20 osoba. Iznos finansiranih projekata u Lot 2 varirao je do iznosa od 10,000€, gde su svi projekti ispunili kriterijume koji su utvrđeni u Vodiču za apliciranje u Šemi grantova za uravnoteženi regionalni razvoj. Najčešće delatnosti u

Lot 2 koje nisu tipične za region i ekonomski razvoj su bile proizvodne delatnosti i prerada proizvoda, pakovanje šećera, proizvodnja nameštaja i kućnih artikala, auto održavanje i lakiranje, proizvodnja košnica za pčele, uslužno trgovinske delatnosti i prerada metala.

Poslovanja koja su imala za osnovu proizvodne delatnosti sa većim kapacitetima radne snage i poslovanja koja su svoje proizvodne delatnosti imale registrovane više od dve godine, podržana su finansijski u kategoriji Lot 3, a ukupan iznos koji je finansiran u LOT 3 bio je 175,500.00€, i zaposleno je 43 osobe, u okviru 9 projekata. Iznos finansiranih projekata u Lot 3 je varirao u okviru iznosa od 20,000€. Poslovanja sa najčešćim delatnostima u Lot 3 bile su poslovanja sa proizvodnim delatnostima proizvodnje i prerade drveta, proizvodnja nameštaja, proizvodnja prirodnog piva, proizvodnja hleba i kolača, proizvodnja vrata i prozora od plastike, dizajn i krojačke usluge.

Na osnovu preliminarne analize ORSEPA, proizvodne delatnosti u socio-ekonomskom regionu Zapad podržane su iz Grant Šeme, koja je lansirana od strane MRR-a za 2018. Godinu, u ukupnom finansijskom iznosu od 303,163.50€. Ova finansijska podrška od strane MRR-a postigla je da zaposli 100 nezaposlenih osoba u ovom regionu i ovo zapošljavanje od strane poslovanja korisnika projekta je dokazano takođe penzijskim doprinosima registrovanih radnika u PAK. MRR je u socio-ekonomskom regionu Zapad ukupno podržalo finansijski 31 poslovanja.

SOCIO-EKONOMSKI REGION SEVER					
(LOT 1)					
LOT 1	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Peć	Usluge- Salon lepote	2	1	4640
	Đakovica	Proizvodnja testenina	7	1	5000
	Đakovica	Dizajn krojačke	2	1	5000
	Đakovica	Proizvodnja proizvoda u pečenoj glini	2	1	3391.50
	Peć	Mašinske usluge	2	1	3000
	Peć	Proizvodnja tašni	4	1	5000

	Đakovica	Prerada tekstila	4	1	5000
	Dečane	Krojačke usluge	2	1	3700
	Peć	Prerada drvetat	2	1	5000
	Đakovica	Prerada tekstila	2	1	4500
	Dečane	Stvaralaštvo /Umetnost	1	1	2000
	Dečane	Krojačke usluge	1	1	4700
	Peć	Krojačke usluge	3	1	4880
	Peć	Prerada	3	1	5000
Ukupno: (Lot 1)			37	14	60.811,50€

SOCIO-EKONOMSAKI REGION ZAPAD					
(LOT 2)					
LOT 2	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Dečane	Proizvodnja, prerada proizvoda (mašina)	4	1	9900
	Klina	Pakovanje šećera za vruće napitke	2	1	9900
	Peć	Proizvodnja nameštaja i kućnih artikala i nameštaja za posl. objekte /kancelarije	2	1	10.000,00
	Đakovica	Auto lakiranje	4	1	7650
	Đakovica	Auto održavanje	3	1	6622
	Peć	Proizvodnja košnica za pčele	1	1	10.000

	Istok	Uslužno-trgovinske usluge	2	1	4730
	Istok	Prerada metala	2	1	8050
Ukupno: (Lot 2)			20	8	66.852,00€

SOCIO-EKONOMSKI REGION ZAPAD (LOT 3)					
LOT 3	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Dečane	Proizvodnja i prerada drveta †	9	1	20.000,00
	Peć	Proizvodnja nameštaja	9	1	10.000,00
	Istok	Proizvodnja drvenog nameštaja	3	1	20.000,00
	Klina	Proizvodnja	5	1	17.500,00
	Peć	Modni dizajn i krojačke usluge	3	1	20.000,00
	Klina	Proizvodnja hleba, peciva i kolača	3	1	20.000,00
	Đakovica	Proizvodnja vrata i prozora od plastike	3	1	20.000,00
	Đakovica	Drveni proizvodi	2	1	20.000,00
	Peć	Proizvodnja vrata i prozora od plastike	6	1	20.000,00
Ukupno : (Lot 3)			43	9	175.500,00€

Tabela ukupnih investicija za socio-ekonomski region Zapad (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO-EKONOMSKI REGION ZAPAD	Lot1, Lot2, Lot3	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	LOT 1	37	14	60,811.50€
	LOT 2	20	8	66,852.00€
	LOT 3	43	9	175,500.00€

	Gjithësej :	100	31	303,163,50€
--	-------------	-----	----	-------------

SOCIO-EKONOMSKI REGION SEVER (SERS)

Realizovani projekti od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program za uravnoteženi regionalni razvoj“ (2018. godina)

U socio-ekonomskom regionu Sever, u kojem spadaju sedam (7) opština: (Južna Mitrovica, Severna Mitrovica, Leposavić, Zvečan, Zubin Potok, Vučitrn i Skenderaj) ukupno je podržano 24 projekata, uključujući (Lot1, Lot2 i Lot3) u svim opštinama koji su deo ovog regiona. U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj – PURR (2018) u socio-ekonomskom regionu Sever primljeni su od ARR Sever 194 aplikacije u tri (3) Lota (1, 2, 3) od strane osam (8) opština od kojih je sačinjen ovaj region. Od ukupnog broja aplikacija 194, u kategoriji Lot 1 primljene su 102 aplikacije, u kategoriji Lot 2 primljene su 29 aplikacije, i u kategoriji lot 3 primljene su 63 aplikacije.

U kategoriji Lot 1 koja je obuhvatila finansiranje od 1.000€ do 5.000€ novih, takozvanih „Start up“ poslovanja, gde je ostvarena finansijska podrška u ukupnom iznosu od 59.087,50 €. U socio-ekonomskom regionu Sever finansirano je ukupno 14 projekata u kategoriji LOT 1 i zaposleno je 37 osoba. Najčešće delatnosti, bile su: različite delatnosti, kao što su usluge marketinga i kreiranja internet stranica, usluge fotokopiranja i skeniranja, usluge auto dijagnostike, frizerske i krojačke usluge, kao i usluge informacione tehnologije, kao i delatnosti proizvodnje šampona, drvenih proizvoda, prerade voća i povrća, uslužno-trgovinske usluge itd. Finansirani projekti su ispunili sve administrativne i materijalne kriterijume koji su uređeni u skladu sa relevantnim vodičem MRR-a.

Ukupan iznos koji je finansiran iz Grant Šeme MRR-a u kategoriji Lot 2 u regionu Sever bio je 32,125.00€, gde je podržano 4 poslovanja i zaposleno 12 osoba. U kategoriji Lot 2 finansijski su podržana sva poslovanja koja su imala iskustvo do 2 godine u njihovim poslovnim delatnostima. Iznos finansiranih projekata u Lot 2 varirao je od 10,000€, gde su svi projekti ispunili kriterijume koji su utvrđeni u Vodiču za apliciranje u Šemi grantova za uravnoteženi regionalni razvoj. Najčešće delatnosti u Lot 2 bile su: tekstilna industrija, usluge servisiranja električnih uređaja, zdravstvene usluge i proizvodnja materijala za domaćinstvo i druge opreme.

Poslovanja koja su imala za osnovu proizvodne delatnosti sa većim kapacitetima radne snage i poslovanja koja su svoje proizvodne delatnosti imale registrovane više od dve godine, podržana su finansijski u kategoriji Lot 3, a ukupan iznos koji je finansiran u LOT 3 bio je 116,900.00€, i zaposleno je 38 osobe, u okviru 6 projekata. Iznos finansiranih projekata u Lot 3 je varirao u okviru iznosa od 20,000€. Poslovanja sa najčešćim delatnostima u Lot 3 bile su poslovanja sa proizvodnim delatnostima hrane, proizvodnja i prerada prehrambenih proizvoda, proizvodnja roletni i montaža do prodaje, livenje i obrada metala, proizvodnja termo-hidro izolacionog materijala, recikliranje crnih ulja i otpadnog ulja i zdravstvene-fizioterapeutske usluge.

Na osnovu preliminarne analize ORSEPA, proizvodne delatnosti u socio-ekonomskom regionu Sever podržane su iz Grant Šeme, koja je lansirana od strane MRR-a za 2018. godinu, u ukupnom finansijskom iznosu od 208,112.55€. Ova finansijska podrška od strane MRR-a postigla je da zaposli 87 nezaposlenih osoba u ovom regionu i ovo zapošljavanje od strane poslovanja korisnika projekta je dokazano takođe penzijskim doprinosima registrovanih radnika u PAK. MRR je u socio-ekonomskom regionu Sever ukupno podržalo finansijski 24 poslovanja.

SOCIO-EKONOMSKI REGION SEVER					
(LOT 1)					
LOT 1	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Vučitn	Proizvodnja tekstilnih proizvoda	2	1	3670
	Vučitn	Proizvodnja šampona	5	1	4400
	Severna Mitrovica	Usluge marketinga i kreiranja internet stranica	4	1	4960
	Srbica	Usluge fotokopiranja i skeniranja	3	1	5000
	Vučitn	Auto Dijagnostika	2	1	5200
	Mitrovica	informativna tehnologija	2	1	3642.50
	Mitrovica	Salon lepote	2	1	3950
	Mitrovica	Salon lepote	2	1	3900

	Leposavić	Proizvodnja Drvenih proizvoda	3	1	5000
	Vučitrn	Krojačke usluge	2	1	3810
	Zubin Potok	Prerada voća i povrća	2	1	4990
	Leposavić	Investicije u Materijalna dobra	2	1	4805
	Leposavić	Proizvodnja i Prerada Uslužnih proizvoda	6	1	4470
	Leposavić	Proizvodnja Prehrambenih proizvoda	2	1	4960
Ukupno: (Lot 1)			37	14	59.087,50€

SOCIO-EKONOMSKI REGION SEVER					
(LOT 2)					
LOT 2	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Južna Mitrovica	Servis. elek. uređaja	3	1	7125
	Leposavić	Tekstilna industrija	3	1	5000
	Južna Mitrovica	Zdravstvene usluge	3	1	10.000,00
	Srbica	Proizvodnja materijal za domaćinstvo i druge opreme	3	1	10.000,00
Ukupno: (Lot 2)			12	4	32.125,00€

SOCIO-EKONOMSKI REGION SEVER					
(LOT 3)					

LOT 3	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Skenderaj	Zdravstvene usluge- Fizioterapija	3	1	20.000,00
	Mitrovica	Prerada hrane	13	1	20.000,00
	Mitrovica	Proizvodnja (roletni, aluminijumskih profila)	5	1	20.000,00
	Vučitn	Topljenje i prerada metala	5	1	16.900,00
	Mitrovica	Proizvodnja termo- hidro-izolacionih metala	5	1	20.000,00
	Vučitn	Recikliranje korišćenih i otpadnih ulja	7	1	20.000,00
Ukupno : (Lot 3)			38	6	116.900,00€

Tabela ukupnih investicija za socio-ekonomski region Sever (Lot1, Lot2, Lot3):

SOCIO-EKONOMSKI REGION SEVER	Lot1, Lot2, Lot3	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	LOT 1	37	14	59.087,50€
	LOT 2	12	4	32.125,00€
	LOT 3	38	6	116.900,00€
	Ukupno :	87	24	208.112,50€

**SOCIO-EKONOMSKI REGION ISTOK
(SERI)**

Realizovani projekti od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program za uravnoteženi regionalni razvoj”, (2018. godina)

U socio-ekonomskom regionu Istok koji obuhvata (11) opština: (Uroševac, Gnjlane, Elez Han, Kačanik, Novo Brdo, Štrpce, Vitina, Klokot, Ranilug, Kamenica i Parteš) ukupno je podržano 29 projekata, uključujući (Lot1, Lot2 i Lot 3) u svim opštinama koja čine ovaj region. U okviru Programa za uravnoteženi regionalni razvoj-PURR (2018) u socio-ekonomskom regionu Istok, primljeno je od ARR Istok 392 aplikacije u tri (3) Lota (1, 2, 3) od jedanaest (11) opština koja čine ovaj region. Od ukupno 392 aplikacija, u kategoriji Lot 1 je primljeno 154 aplikacija, u kategoriji Lot 2 primljeno je 64 aplikacija i u kategoriji Lot 3 primljeno je 174 aplikacija.

U kategoriji Lot 1 koja obuhvata finansiranje u iznosu od 1.000€ do 5000€ za nova ili takozvana “Start Up” poslovanja, realizovana je finansijska podrška u ukupnoj vrednosti od 72.009, 00€. U socio-ekonomskom regionu Istok finansirano je ukupno 16 projekata u kategoriji Lot 1 i zaposleno je 37 lica. Najčešće delatnosti koje su finansirane bile su: razne delatnosti kao što je proizvodnja tekstila, 3D štampanje, proizvodne i uslužne delatnosti od kojih se izdvajaju: frizerske i estetske usluge, geodetske, industrijske i tekstilne delatnosti, krojarstvo, stomatologija, IT usluge, dizajn, psiho socijalne usluge kao i proizvodne i prerađivačke delatnosti drva, ribarskih mreža, tekstila, uniformi itd. Finansirani projekti ispunili su sve administrativne i sadržajne kriterijume uređene u skladu sa relevantnim vodičem MRR-a za PURR (2018).

U kategoriji Lot 2 finansijsku podršku su dobila sva poslovanja koja su imala iskustvo do 2 godine u svojim poslovnim delatnostima. Ukupan iznos investiran od strane Grant šeme MRR-a u kategoriji Lot 2 u regionu Istok bio je 38,492.00€, gde je podržano 6 poslovanja i zaposleno 16 lica. Vrednost finansiranih projekata u Lot 2 varirao je u iznosu do 10,000€ gde su svi projekti ispunili kriterijume utvrđene vodičem za apliciranje u Šemi grantova za uravnoteženi regionalni razvoj. Vrste najčešćih delatnosti koje su finansirane u Lot 2 bile su proizvodne i uslužne delatnosti kao što su: proizvodnja dušeka, pakovanje čajeva, voća i začina, proizvodnja vrata i prozora, prerada i proizvodnja testa, kao i električne i automehaničarske delatnosti.

Poslovanja čija delatnost se zasnivala na proizvodnji sa većim kapacitetima radne snage i poslovanja čija poslovna delatnost je bila registrovana više od dve godine, finansijsku podršku su našli u kategoriji Lot 3, gde ukupna investirana vrednost u LOT 3 je iznosila 143.468, 00€, pri čemu je zaposleno 48 lica u okviru 8 projekata. Vrednost finansiranih projekata u Lot 3 varirala je u iznosu do 20,000€. Najčešća delatnost sa

kojima su se bavila poslovanja u Lot 3 bila su poslovanja sa proizvodnim delatnostima kao što su obnovljiva energija, proizvodnja i prerada metala i prehrambenih proizvoda, proizvodnja felni za vozila, investicije u opipljivu imovinu, usluge održavanja javnih i privatnih objekata, štamparske usluge itd.

Na osnovu analize ORSEPA, poslovne delatnosti u socio-ekonomskom regionu Istok podržane Grant šemom koju je lansiralo MRR za 2018. godinu, dostigle su finansijsku podršku u ukupnom iznosu od 253,969.00€. Ova finansijska podrška od strane MRR-a uspela je da zaposli 101 nezaposlena lica. MRR u socio-ekonomskom regionu Istok, finansijski je ukupno podržalo 29 poslovanja.

SOCIO-EKONOMSKI REGION ISTOK					
(LOT 1)					
LOT 1	Opština korr korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Kamenica	Frizerski i estetski salon	2	1	2000
	Gnjilane	Geodetske usluge	1	1	5000
	Gnjilane	Industrijska tekstilna delatnost	2	1	4566
	Gnjilane	Stomatologija	1	1	5000
	Uroševac	Proizvodnja uniformi	2	1	5000
	Štrpce	IT usluge	1	1	3600
	Vitina	Stomatologija	1	1	4994.88
	Uroševac	Nameštaj (prerada drva za proizvodnju)	3	1	5000
	Gnjilane	Geodetski sektor (usluge savetovanja)	2	1	5000
	Uroševac	Salon lepote	2	1	4389
	Gnjilane	Dizajn /dekoracija	4	1	3990
	Gnjilane	Psiho-socijalni centar	6	1	5000
	Gnjilane	Proizvodnja ribarskih mreža mreža	1	1	4800

	Uroševac	Tekstilna proizvodnja	4	1	5000
	Gnjilane	Krojarstvo	3	1	5000
Ukupno: (Lot 1)			37	15	72.009,00€

SOCIO-EKONOMSKI REGION ISTOK					
(LOT 2)					
LOT 2	Opština korisnik	Opis projekta	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Gnjilane	Proizvodnja dušeka	2	1	8000
	Kačanik	Mašine za pakovanje i preradu čajeva, voća i začina	2	1	7038
	Gnjilane	Automatske i električne usluge	5	1	9954
	Gnjilane	Garaža-automehaničar	3	1	5000
	Kamenica	Proizvodnja vrata i prozora	3	1	8500
	Uroševac	Proizvodnja – prerada testa	1	1	5200
Ukupno: (LOT 2)			16	6	38.492,00€

RAJONI SOCIO-EKONOMIK LINDJE					
(LOT 3)					
LOT 3	Opština korisnik	opis projekta	broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	Vitina	Proizvodnja obnovljive energije	3	1	14.000,00
	Uroševac	Investicije u opipljivu imovinu	8	1	19.500,00
	Gnjilane	Održavanje i popravka raznih objekata	15	1	17,280,00
	Gnjilane	Održavanje i popravka vozila	5	1	15,988.00
	Gnjilane	Grafička štamparija	5	1	19.200,00

	Gnjilane	Prerada proizvoda (pečuraka, voća i povrća)	3	1	20.000,00
	Uroševac	Proizvodnja i prerada metala	6	1	17.500,00
	Uroševac	Prerada i popravka felni za vozila	3	1	20.000,00
Ukupno: (Lot 3)			48	8	143.468,00€

Tabela ukupnih investicija za socio-ekonomski region Istok (Lot1, Lot2, Lot3):

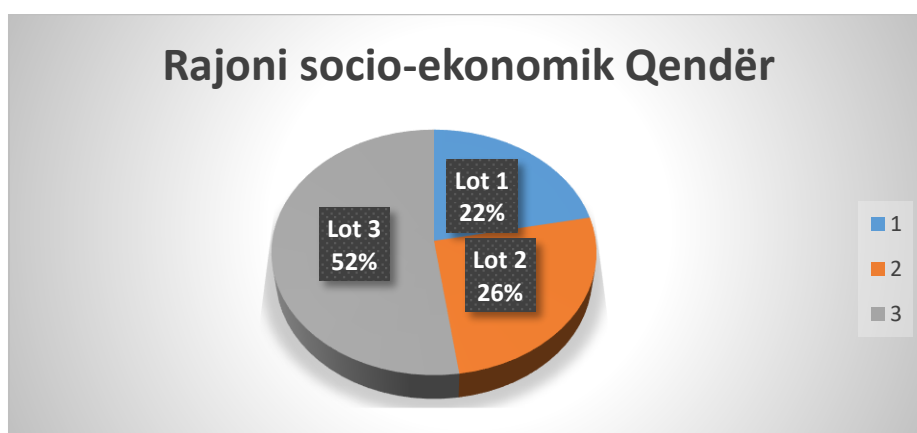
SOCIO-EKONOMSKI REGION ISTOK	Lot1, Lot2, Lot3	Broj zaposlenih	Broj poslovanja korisnica	Finansirani iznos od strane MRR-a (€)
	LOT 1	37	15	72.009,00€
	LOT 2	16	6	38.492,00€
	LOT 3	48	8	143.468,00€
	Ukupno :	101	29	253.969,00€

GRAFIČKI PRIKAZ PODATAKA

U nastavku su prikazani u obliku grafikona u procentima, tabelarne vrednosti tumačene i u naraciji za pet (5) socio-ekonomska razvojna regiona na Kosovu (region Centar, region Sever, region Jug, region Istok i region Zapad). Takođe, vrednosti su podeljene u Lotove (1, 2, 3) za svaki region zasebno u cilju jasnog i transparentnog prikaza pet (5) razvojnih regiona.

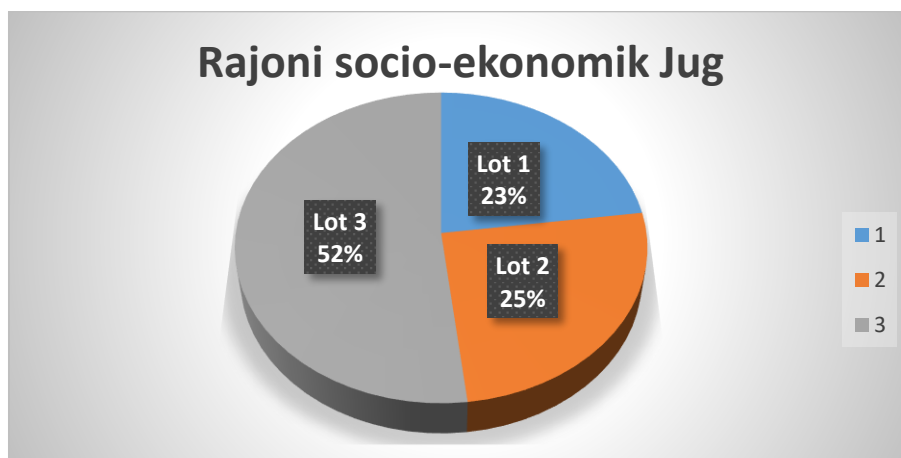
Socio-ekonomski region Centar

Raspodela finansijskih sredstava po Lotovima u socio-ekonomskom regionu Centar od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program uravnoteženog regionalnog razvoja“ 2018. godina, u %, prikazana je kao u sledećem grafikonu:

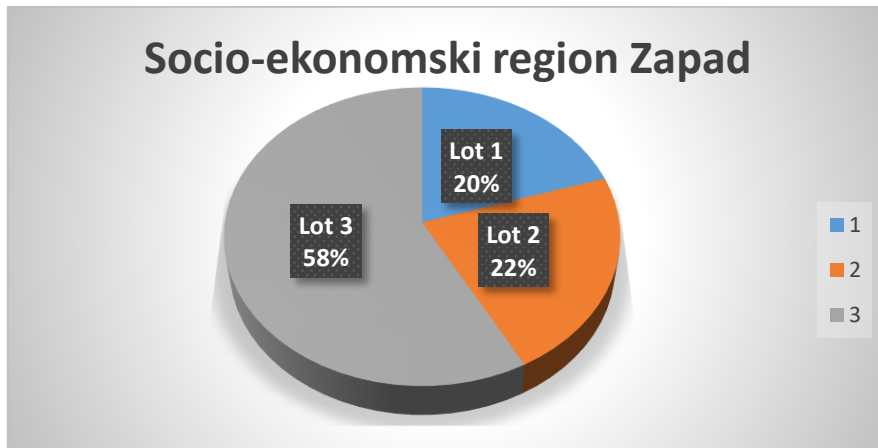
Socio-ekonomski region Jug

Raspodela finansijskih sredstava po Lotovima u socio-ekonomskom regionu Jug od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program uravnoteženog regionalnog razvoja“ 2018. godina, u %, prikazana je kao u sledećem grafikonu:

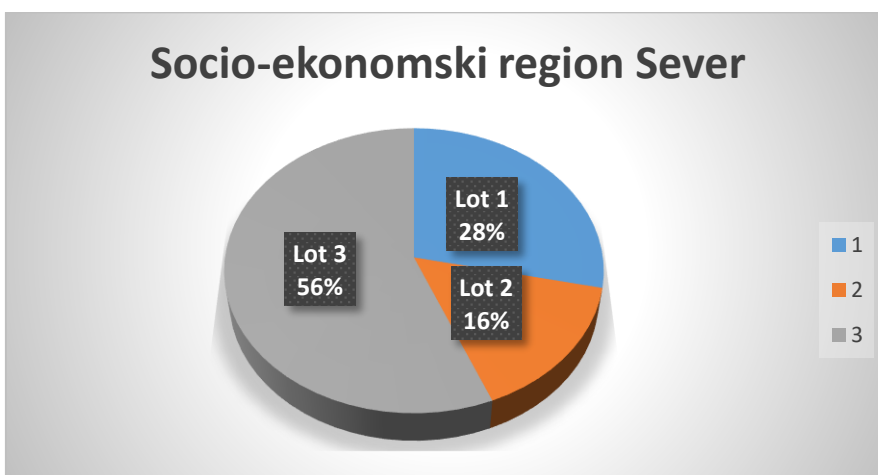
Socio-ekonomski region Zapad

Raspodela finansijskih sredstava po Lotovima u socio-ekonomskom regionu Zapad od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program uravnoteženog regionalnog razvoja“ 2018. godina, u %, prikazana je kao u sledećem grafikonu:

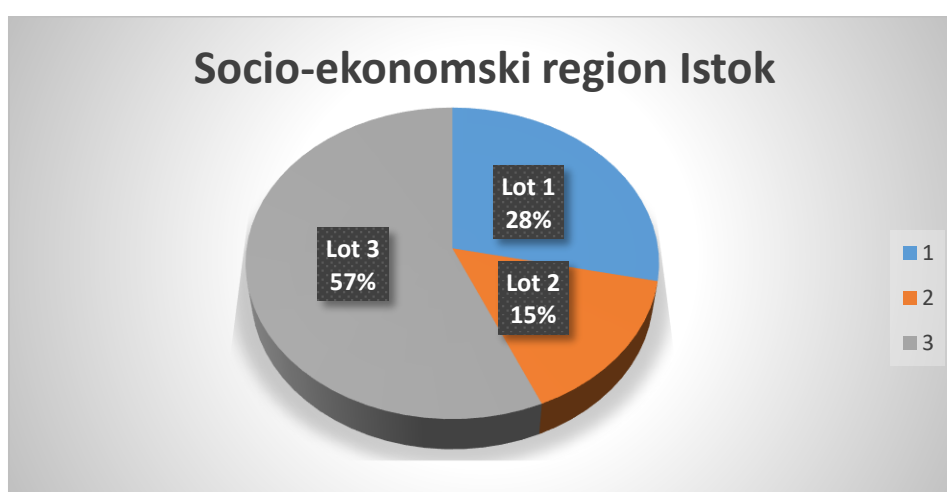
Socio-ekonomski region Sever

Raspodela finansijskih sredstava po Lotovima u socio-ekonomskom regionu Sever od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program uravnoteženog regionalnog razvoja“ 2018. godina, u %, prikazana je kao u sledećem grafikonu:

Socio-ekonomski region Istok

Raspodela finansijskih sredstava po Lotovima u socio-ekonomskom regionu istok od strane MRR-a u okviru Grant Šeme „Program uravnoteženog regionalnog razvoja“ 2018. godina, u %, prikazana je kao u sledećem grafikonu:

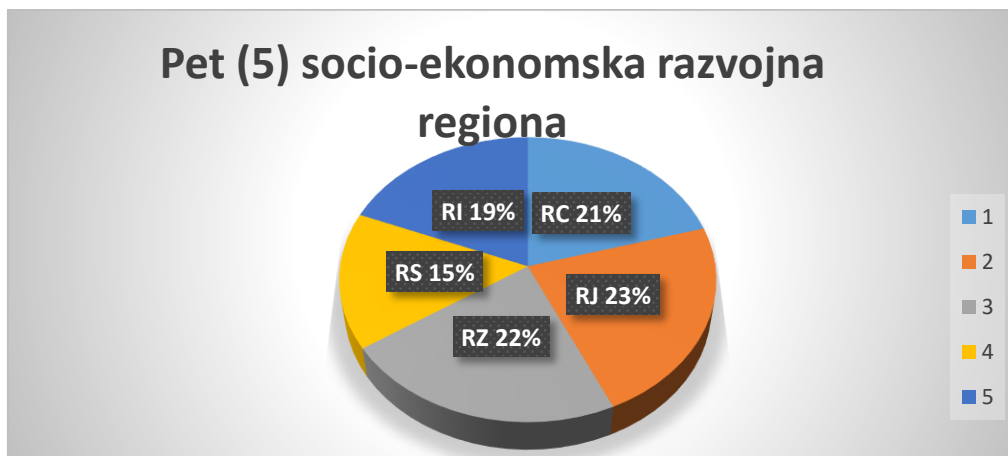

Ukupan iznos investicija u (%) uključujući 3 Lota (Lot1, Lot2 i Lot3) u pet (5) socio-ekonomskih razvojnih regiona na Kosovu

U donjem grafikonu vidimo dovoljno uravnoteženu raspodelu sa manjim razlikama ili disbalansima od 2% do 8% u određenim regionima uopšteno. Na donjem grafikonu možemo videti da region Sever ima najmanji procenat od 15% u odnosu na ostale regione. Takav procenat je kao rezultat manjeg broja primljenih aplikacija od regiona Sever, što je dovelo do manje konkurentnosti u odnosu na ostale socio-ekonomske razvojne regione Kosova. Subvencionisanje poslovanja u pet (5) socio-ekonomska regiona Kosova urađeno je u skladu sa Administrativnim uputstvom o ispunjenju kriterijuma za svaki Lot zasebno.

PET (5) SOCIO-EKONOMSKA REGIONA	IZNOS FINANSIRANJA -PURR 2018 (€)
Socio-ekonomski region Centar	277.211,00

Socio-ekonomski region Jug	304.349,20
Socio-ekonomski region Zapad	303.163,50
Socio-ekonomski region Sever	208.112,50
Socio-ekonomski region Istok	253.969,00
UKUPNO:	1.346.806.00€

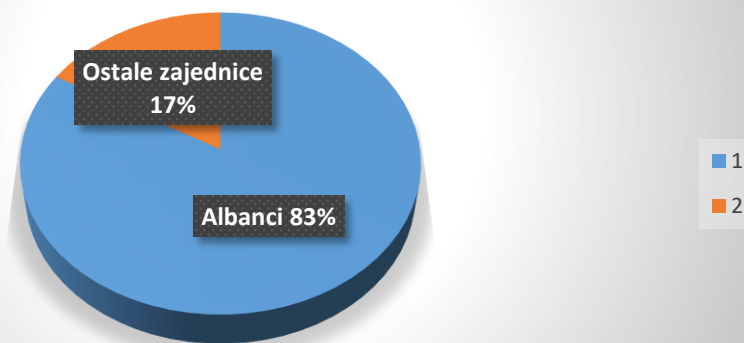

Ukupan iznos investicija u (%) uključujući 3 Lota (Lot1, Lot2 i Lot3) u pet (5) socio-ekonomska razvojna regiona na Kosovu na osnovu etničke pripadnosti.

„Program za uravnoteženi regionalni razvoj“, za 2018. godinu, finansijski je podržao relativno veliki broj projekata ostalih zajednica na Kosovu (Srbi, Bošnjaci, Turci, RAE i Goranci), u zadovoljavajućom visokom procentu od 17% u odnosu na ukupan broj zajednica na Kosovu.

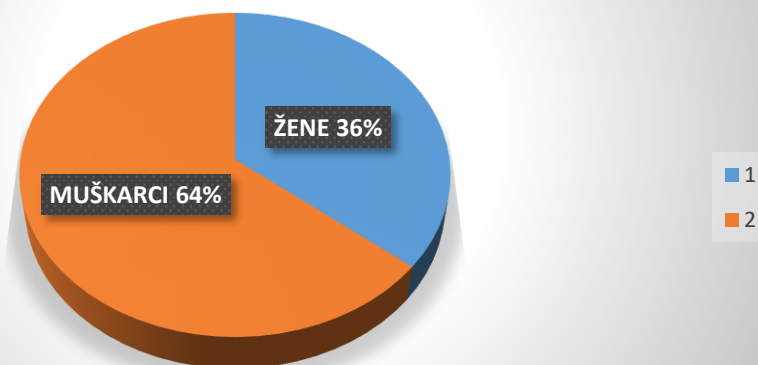

Raspodela na osnovu etničke pripadnosti

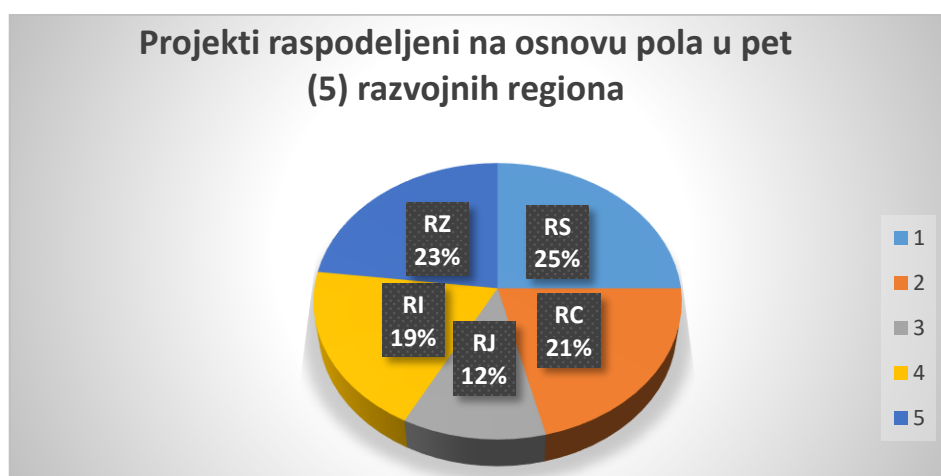
„Program za uravnoteženi regionalni razvoj“, za 2018. godinu je finansijski podržao pedeset i dva (52) projekata kojima upravljaju žene.

Projekti raspodeljeni u % na osnovu pola (M,Ž)

Raspodela pedeset i dva (52) projekata kojima upravljaju žene u pet (5) razvojnih regiona na Kosovu

PET (5) SOCIO-EKONOMSKA REGIONA	UKUPAN BROJ PROJEKATA
Socio-ekonomski region Centar	11
Socio-ekonomski region Jug	6
Socio-ekonomski region Zapad	12
Socio-ekonomski region Sever	13
Socio-ekonomski region Istok	10
UKUPNO:	52

IZVORI INFORMACIJA :

- Izveštaj Komisije za procenu (PURR) 2018, protokolisan dana: 06.04.2018 i br. prokola: 102/1
- Na osnovu Godišnjeg finansijskog izveštaja protokolisanog dana; 31.01.2019, i br. protokola 45
- Administrativno uputstvo br: 01/2018 o uslovima i kriterijumima za podršku poslovanja i mladih preduzetnika iz Programa za uravnoteženi regionalni razvoj PURR 2018.
- https://www.balkanplus.net/wp-content/uploads/2019/03/Raporti-vjetor-i-Subvencioneve-PZHRB-2018-1_compressed-2_reduce.pdf

ZAKLJUČCI

Iako je 2018. bila prva godina u kojoj je implementiran Program za uravnoteženi regionalni razvoj (2018), MRR je uspjelo da ispuni svoje ciljeve i planove za napredak uravnoteženog socio-ekonomskog regionalnog razvoja.

Kroz PURR (2018), dati su podsticaji za značajan broj poslovanja u svim opštinama Republike Kosovo. Tokom čitavog procesa realizacije ovog programa, primenjen je konstruktivan i profesionalan pristup prema podnosiocima aplikacija, kao npr: održavanje informativnih sesija u svakom regionu, za davanje objašnjenja o programu i procedurama apliciranja, davanja odgovora putem veb stranice na postavljena pitanja od strane podnosilaca aplikacija tokom procesa aplikacije, koordinacije i saradnje sa ARR-ima za prijem aplikacija, kao i objavljivanja na veb stranici Vodiča gde su detaljno precizirani svi uslovi i kriterijumi za podršku poslovanjima i mladim preduzetnicima iz Programa za uravnoteženi regionalni razvoj PURR 2018.

Implementacija ovog Programa u iznosu od 1.4 miliona evra, kroz podršku novih poslovnih subjekata koji imaju potencijal da rastu, zapošljavanja 561 lica, kao i podrška poslovanjima koja doprinose zameni uvoza i stimulanju izvoza domaćih proizvoda, pozitivno je uticalo i na opšte blagostanje građana. Ohrabruje činjenica da od 145 projekata, 52 vode žene. Region u kom su žene najviše ostvarile korist je region Sever (Južna Mitrovica sa okolnim opštinama). Ono čemu treba posvetiti veći značaj je podsticanje ne većinskih zajednica da apliciraju. 17% korisnika od ostalih zajednica nije mala cifra, ali koja se promovisanjem može još više povećati. Povećanje budžeta iz 2018. od 1.4 na 2.5 u 2019. godini, predstavlja dodatni argument za povećanje i broja korisnika. Pored identifikacije prednosti i pozitivnih efekata, kroz ovu analizu takođe naglašavamo i nedostatke i poteškoće na koje se naišlo tokom procesa realizacije Programa. Proces apliciranja u Šemi grantova PURR (2018) realizovan je kroz klasičan sistem fizičkog apliciranja sa papirima, a ovaj način apliciranja i kompletiranja dokumentacije predstavljao je problem kako za podnosiocima aplikacija tako i za MRR tokom procesa procene.

Na osnovu toga, MRR je za 2019. godinu tehnički unapredilo sistem apliciranja, transformirajući ga sa klasičnog na online elektronski sistem apliciranja – SMAED. Ovaj sistem je olakšao proces podnosiocima aplikacija, dajući mogućnost dostavljanja aplikacija i od kuće, popunjavanjem celokupnog dosijea u određenim obrascima. Funkcionalizacijom SMAED sistema, Ministarstvo za regionalni razvoj imalo je za cilj da postigne: ekonomizaciju i efikasnost vremena tokom procesa apliciranja, unapređenje nivoa apliciranja, povećanje transparentnosti i odgovornosti u odnosu na podnosiocima aplikacija i ubrzavanje procesa procene. Tokom procesa procene, često je primećeno da „Star-up“ projekti su bili tekstualno siromašni u opisu ciljeva i kriterijuma koji su bili predviđeni u Vodiču, što obavezuje MRR na izradi politika i programa za unapređenje ljudskih kapaciteta za prijem što većeg broja profesionalnih projekata koji se mogu implementirati. U tom smislu, MRR treba da poveća zalaganje za stvaranje mogućnosti i sa domaćim i međunarodnim donatorima, u pogledu podizanja kapaciteta zainteresovanih za apliciranje i implementaciju projekata u narednim godinama.